Ч. 251. Четвер 23 (10) падолиста 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Сойм краєвий.

На засїданю сойму дня 17 с. м. відчитано між иншими інтерпеляциї: пос. Станіньского в справі надання посади секундарія при шпитали в Станиславові і пос. д-ра Олесницкого в справі поступованя старости в Грибові при викупнї ґрунтів під зелїзницю. Відтак слїдувало мотивоване внесень. Між иншими мотивував посол Ґломбіньский своє внесене, жадаюче, щоби женьска школа виділова шестиклясова, котра буде так зреорґанізована, що буде творити в собі замкнену цїлість і що вступаючі до неї будуть мусїли здавати вступний іспит а ті, що єї скінчать, будуть здавати іспит зрілости, називала ся лїцеєм і щоби єї ученицям були признані такі самі права як ученицям шкіл лїцеальних. — Внесене передано комісиї шкільній.

Відтак ухвалив сойм ряд приписів о дієтах і кошгах подорожий урядників Видїлу краєвого в чинностях урядових та зрівнав платню тих урядників з платнями урядників державних.

По сім слїдувала справа замку на Вавели в Кракові, а референт ґраф Пініньский предложив іменем комісиї, щоби сойм почавши від 1906 р. призначив на відбудову що року по 100.000 корон, та щоби тота сума була вставлена до буджету. В дискусиї забирав голос пос. о. Стояловский і жалував ся на то, що обнятє замку через край відбуло ся без всякого торжества, а відтак полемізував з рускими послами, нагадуючи їх протест, та остерігав їх, щоби не дразнили народних чувств Поляків. — Пос. Ґурский висказав бажане, щоби відбудова вела ся під надзором комітету і знатоків штуки. — Внесеня комісиї ухвалено.

Пос. Лазарский предложив іменем комісиї буджетової резолюцию, в котрих жадає ся: іменованя інжиніра уздібненого в справах рільничих і мелїорацийних та знаючого докладно відносини краю; і щоби персонал технїчний складав ся з 3 інжинірів комасацийних, 3 асистентів комасацийних і одного помічника технїчного. На кошти комісий аґрарних вставляє ся до буджету на 1906 р.: на персонал технїчний 17.964 корон, на фонд підручний 23.000 корон. Внесеня комісиї ухвалено.

Пос. Сенковский предложив відтак звіт комісиї господарства краєвого о школах рільничих, в котрім комісия між иншими вносила: щоби Видїл краєвий взяв під розвагу справу установленя інспектора краєвих шкіл рільничих та щоби на найблизшій сесиї соймовій предложив відповідні внесеня, а дальше: щоби взяв під розвагу заведене в низших школах рільничих оплату шкільну, евентуально заводив єї постепенно від року шкільного 1905/6. — Внесеня комісиї ухвалено.

Пос. Аґопсович реферував справу піднесеня молочарства краєвого і зажадав: на удержанє краєвого інструктора молочарства 4000 корон і 1500 корон на кошти подорожі; на удержанє ад'юнкта молочарства 2000 корон і 1360 корон на подорожі; на помічника краєвого інструктора молочарства 1440 корон і 800 корон на подорожі. Крім того домагав ся референт поручення Видїлови краєвому, щоби на слїдуючій сесиї предложив внесенє в справі основаня курсу для дозорців при кількох школах рільничих. — Внесеня ухвалено.

Пос. др. Скалковский предложив іменем комісиї банкової в справі патронату над спілками ощадности і позичок уповажнити Видїл краєвий до переведеня переговорів з банком в справі одержаня задатку до висоти $2^1/_2$ мілїона корон на запомогу фонду краєвого для спілок райфайзенівских. — В дискусиї забирав голос пос. о. Богачевский і закидав бюрови Патронату, що протеґує лиш західну Галичину а спілок в руских селах не хоче приймати до патронату. Наконець запримітив, що бюро Патронату своїм поступованєм доведе до упадку тих спілок. В обороні бюра Патронату

---

11)

В американьских містах промислових.

Після Е. Гессе-Вартеґґа — зладив К. Вербин.

(Дальше).

Вже по тамтім боцї скалистого верхівя на мочароватій рівнинї видів я, що на всїляких коліях зелїзничих котити ся чверть кільометра довгі поїзди з рудою, кождий поїзд мав пересїчно по 55 ваґонів, а в кождім ваґонї було 63 тон руди. До одної години цїлий поїзд вже порожний і вертає назад до копалень, положених на яких 100 до 150 кільометрів дальше на північний захід. Подумайте-ж собі, 3500 тон руди виладовують за годину, отже більше менше що секунди одну тонну, значить ся, тисяч кільоґрамів, або на давну вагу більше як 17 сотнарів! Такої роботи самі робітники не годні зробити. Великий основатель зелїзниці Great Northern, Джемс Гіль ужив тут цїлі ліси пнів на побудоване своїх доків: треба на кільометри довгих доїздів, побудованих з бальків, щоби вивезти тяжкі поїзди на висоту тих трох доків, що висунені в озеро на 5—700 метрів.

Тоті доки, вистаючі на 24 метрів понад воду, збудовані також цїлі з деревляних рам, лиш ще масивнїйших, бо кождий док має безпосередно під коліями так звані „покети“ або торби, в котрих може змістити ся 40.000 тон руди. Щоби той тягар удвигнути, треба вже величезних пнів. Поїзди виїзджають на доки, дно ваґонів отвирають і руда спадає в торби, з котрих кожда містить в собі 250 тон. Кораблї великої північної зелїзниці, пароходи, що можуть змістити в собі по 7000 тон, підпливають з озера безпосередно під доки; простим механїчним прилядом отвирають дна пятьдесяти або вісїмдесяти таких торб і руда сипле ся широкими рурами просто в наборове місце кораблів. Всї три доки можуть змістити в собі 140.000 тон а що дня переладовують на кораблї 25—30.000 тон руди, що дня приходить 6—9 кораблїв лиш самої великої північної зелїзниці, забирають руду і везуть єї до Чікаґо, Детрайт, Клевленд або до якої иншої пристани над озером. В декотрих місяцях вивозила сама одна північна зелїзниця із Суперіор по 600.000 тон руди, отже майже тілько, кілько дають деякі копальнї в Европі в одній році.

Так само величезні суть доки славного американьского трусту сталевого в Дюлют. Крім того загорнуло Дюлют ще й значну часть збіжевої торговлї в Сполучених Державах в свої руки на шкоду Чікаґа, найбільшої доси збіжевої торговицї на сьвіті. Дюлютскі шпихлїрі збіжеві станули вже нинї що до числа і обему на рівнї з чікаґівскими, коли не перевисшили їх. Так само робить Дюлют вже нинї конкуренцию найбільшому мельницкому місту в Америцї, Міннеполїсови і висилає що року мілїон бочок муки а тартаки збільшають ся з кождим роком.

Здивований ходив я по тих величезних заведенях великого промислу, які настали в Дюлют в далеко коротшім часї як в Чікаґо, Ст. Паль та Міннеполїсі. В Чікаґо треба на то було 30 лїт, в Міннеполїсі і Ст. Паль 20 лїт а в Дюлюті лиш 10 лїт, а при тім Дюлют призначене ще й на то, щоби притягнути до себе ще далеко більшу часть торговлї і промислу згаданих великих міст, ба навіть станути до конкуренциї і з промисловими містами всходу.

Як же то діє ся, що в Америцї так важні галузи зарібку переносять ся скоками то тут то там, приходять до розцьвіту то в однім то другім місти і як здає ся, не можуть нїгде числити на постійний розвій? Здає ся, що американьским проводирям зарібку веде ся так само як і тим арміям, що ведуть війну, котрі відповідно до обставин мусять що раз то в иншім місци уставляти свої головні кватири, щоби звідтам вести своє войско до бою.

Такі дивні прояви можуть, бачите, діяти ся лиш в краях, що знаходять ся ще в розвитку, де ще не установлено доріг обороту торговельного, де ще не використано сил природи. Перед трийцяти роками було Чікаґо все ще одинокою точкою розділу для великого заходу, цїла тота сторона була зависима від Чікаґо, всї продукти природи шукали там торгу для себе або бодай дальшого перевозу. Від того часу розвинув ся північний захід, сїть зелїзниць розширила ся через Міннесоту, Дакоту і Монтану а тодї краї замість в Чакаґо знайшли свої точки розділу в Міннеполїсі та Ст. Паль, положених о кількасот кільометрів близше. То дасть ся зрозуміти. Але як могло Дюлют, положене так далеко від головної дороги межи всхідними державами а північним заходом, станути до конкуренциї з Міннеполїсом і Ст. Паль а навіть з таким верховодячим містом як Чікаґо?

виступив др. Пілят а відтак промавляв ще пос. о. Стояловский і пос. Гурик а відтак внесеня ухвалено.

Наконець ухвалено ще передати комісиї шкільній пильне внесенє пос. о. Стояловского в справі науки релігії в німецкій школі в Липнику і на тім закінчено засіданє.

На засіданю дня 18 с. м. зрана вела ся дискусия над справою деяких уліпшень в львівскім шпитали, а відтак пос. Фрухтман предложив іменем комісиї правничої внесенє, щоби завізвати правительство: а) щоби безпроволочно відкрило суди окружні в Чорткові і Яблонові; — б) щоби поробило приготовленя до утвореня судів окружних між иньшими в Ярославі і Жовкві і судів повітових в Ягольниці, Озерянах, Красній, Підкамени, Стрілисках нових, Устєриках і Заваловї; — в) щоби розслідив, чи потрібні суди повітові в Топорові, Риботичах, Козлові, Хоростковї, Чхові, Народи і Скалї. — Внесеня комісиї ухвалено.

Залагоджуючи звіт комісиї промислової о стані доповняючих шкіл промислових, ухвалив сойм завізвати правительство, щоби при Академії торговельній у Львові утворив специяльні курси для учителів народних в цїли такого їх виобразованя, щоби они з користию могли учити на маючих устроювати ся доповняючих курсах торговельних.

Опісля відбули ся вибори до виділу галицкої каси ощадности у Львові, до комісиї апеляцийної для податку особисто-доходового і до краєвої комісиї для податку зарібкового. Між иншими вибрані др. Ярослав Кулачковский, директор „Днїстра", до виділу каси ощадности і крилошанин о. Ів. Чапельский до комісиї для податку особисто-доходового яко члена з малої посілости.

Субвенцию краєву на будову дороги повітової Городок-Каменобрід-Воля Добростаньска-Ярина підвисшив сойм до висоти 60 процент коштів будови. — Опісля ухвалив сойм завізвати краєву Раду шкільну, щоби старала ся виєднати від правительства значнїйшу дотацию на науку сільского господарства в напрямі садівництва і городництва в семинариях учительских. Наконець ухвалив ще сойм звіт комісиї петицийної з внесенєм завізваня правительства, щоби они зарадили бракови ваґонів на зелїзницях і на тім закінчено засіданє.

Вісти полїтичні.

Справи парляментарні і реформа виборча. — Події в Росиї. — Демонстрация фльот против Туреччини.

Як зачувати, має сойм галицкий бути закритий вже дня 24 с. м. Дня 25 с. м. відбуде ся у Відни спільна конференция мінїстрів під проводом ґр. Ґолуховского в цїли уложеня буджету спільних мінїстерств на 1906 р. Буджет войсковий буде держати ся границь послїдних лїт. В справі надзвичайних видатків войскових, як звістно, ухвалили Делеґациї надзвичайний одноразовий кредит а на рахунок того кредиту першу рату в сумі 88 міліонів корон на новий материял польної артилериї та на инше нове узброєнє, однак з причини внутрішних відносин того кредиту не виплачено. Тепер, як зачувати, жадає мінїстер війни виплаченя бодай части тої суми зі взгляду на то, що з деякими частями узброєня не можна вже дальше зволікати.

Комісия полїтична стирийского сойму предложила слїдуюче внесенє в справі реформи виборчої: Стирийский сойм висказує ся за зміною дотеперішної реформи виборчої до Ради державної в дусі заведеня загального, рівного, тайного і безпосередного права виборчого, припускаючи, що при тім буде зважати ся на особливші національні відносини в Австриї і що великі культурні і економічні ріжниці межи поодинокими частями держави будуть достаточно увзглядненї. Уповажняє ся Виділ краєвий подати сю волю сойму до відомости правительства.

До найважнїйших подій в сїй хвили в Росиї належить безперечно з'їзд земців в Москві. Як вже звістно, беруть в конґресі участь репрезентанти 26 ґуберний і 39 міст та 33 делеґатів з Польщі. Президентом вибрано Петрункевича. Зараз на першім засіданю заявив насамперед Ґоловін, що хоч маніфест царский не сповняє всїх бажань, то все-таки треба поборювати анархію. — Роберті доказував, що в теперішних нарадах розходить ся о то, щоби сконстатувати, чи конґрес може підпирати правительство і під якими услївями хоче то зробити. — Немирівский вказував на небезпечність розрухів селяньских і заявив, що добро краю лежить лиш у спільних трудах з ґр. Вітте. — Ґр. Гайден зазначив насамперед, що треба конче, щоби правительство не путало ся в суперечностях. Побіч конституциї єсть і власть автократична, котра може знести манїфест з дня 30-го жовтня. Оголошено свободу а рівночасно оголошено й воєнний стан та вивіновано ґен.-ґубернаторів необмеженою повновластию. Що правда, треба тепер сильної власти, але й треба конче, щоби она опирала ся на законах. До ґуберний треба висилати сенаторів, а не ґенералів, щоби запоручити горожанам їх права... Заступник міста Ставрополя заявив ся против конференциї з ґр. Вітте і казав, що треба іменем конґресу звернути ся до цїлого народу російского, щоби пояснити єму теперішне положенє. — Родічев сказав, що правительство не розуміє ситуациї анї манїфесту з 30 жовтня. Правительство не хоче поступати законно і енерґічно. Коли однак правительство потребує помочи, то треба єї єму дати, але під услївєм, що торжественноприрече зірвати зовсїм з реакциєю. Треба підпирати правительство в здійстненю маніфесту, але з другої сторони мусить і правительство щось зробити для позисканя довіря народу.

На вчерашнім засіданю конґресу вела ся дальша нарада над відносинами до правительства і ґр. Віттого. Представителї Чернигова і Саратова заявили ся за вотум довіря для правительства під услївєм, що скличе конституанту. Представитель Ореля ставив за услївє знесенє виімкових законів. — Кн. Трубецкий доказував, що скоро конґрес не підопре правительства, то се зробить враженє, як колиб всї були невдоволені з маніфесту з 30 жовтня. Всї повинні злучити ся около маніфесту, бо инакше прийде до тероризму. Бесїдник предкладав, щоби предложити правительству просьбу о утворенє комісиї з репрезентантів земств, міст і висших шкіл в цїли виготовленя закона о виборах до Думи державної.

Як зачувати, має конґрес вислати до ґр. Віттого депутацию зі списом членів земств, котрих можна би покликати на мінїстрів і ґубернаторів.

Кореспондент „Tageblatt-у" доносить з Петербурга: В понедїлок в полудне розпочав ся рух у фабриках. Також і часописи по шести днях зову вийшли. Комітет страйковий був у Віттого, котрий заявив, що в Кронштадтї стане лиш 11 людий перед воєнним судом. Також мав він сказати, що воєнний стан в Польщі буде лиш дуже коротко тревати і що кара смерти буде знесена.

Доки не було Дюлюта і ще не визискувано великих копалень зелїза, положених недалеко від него, не було очевидно й корабельного руху на Горішнім озері. Вся торговля північного заходу стягала ся до Міннеполїс, туди звожено дерево з великих лїсів до перерібки і збіже з рільничих сторін до меленя і дальшої висилки. Міннеполїс старало ся о дешевшу дорогу перевозову для сих продуктів, щоби тим лекше могло вести конкуренцию з такимиж продуктами заходу. Така дорога знайшла ся на озерах. Від західного кінця Горішного озера аж до Ніяґари в Ню-Йоркскій державі можуть свобідно плисти і найбільші пароходи а товари з Міннеполїс та Ст. Паль не посилано вже сухим путем до Чікаґо а звідтам на всхід, лиш до Дюлют а звідтам водою до Буффальо. Коло сего міста починає ся канал Еріє а дальший перевіз аж до Ню-Йорку відбуває ся так само водою.

Але густлєри в Дюлютї подумали собі: Ми маємо дві безпосередні зелїзниції до північно-західних сторін. На що нам висилати збіже з північного заходу до Міннеполїс, положеного на полудни, або до ще дальше положеного Чікаґо, коли можемо єго далеко коротшою дорогою посилати сюди, а звідси далеко дешевшою водною дорогою вивозити на всхід? Отже побудували збіжеві шпихлїрі, а що перевіз через Дюлют єсть дійстно дешевший як через Чікаґо, то значна часть збіжевої торговлї перенесла ся до Дюлют. Отже мали вже збіже. Та чому би нам самим єго й не молоти? — подумали они собі дальше. З рільничих країв північного заходу преці так само далеко до Міннеполїс як і до Дюлют. Міннеполїс меле збіже і посилає єго по 46 сотиків перевозового від бочки до Дюлют, щоби єго звідси посилати кораблями дальше. Коли-б густлєри побудували в Дюлютї млини, то заощадили би тих 46 сотиків перевозового від бочки, що мусить Міннеполїс платити. Як подумали так і зробили, а Дюлют має нинї млини, з котрих деякі мелють на день по три до пять тисячів бочок муки.

Ті многі міліони тон зелїзної руди, які з Дюлют висилають на всхід, звабили множество кораблїв, а щоби знов кораблї не вертали впорожнї, то забирають вугіль. Так отже дістає Дюлют знов вугіль з першої руки, підчас коли Міннеполїс та Ст. Паль мусять побирати єго з Дюлют. То все дало густлєрам в Дюлютї найдешевшу руду, найдешевший вугіль, розвинув ся зелїзний промисл і тепер по довгім рядї промислових підприємств, як одно за другим розвивало ся, як одно потягало друге і як вислїдком того стали ся два молоденькі і сусїдні міста Дюлют і Суперіор. Там, де я ще перед двайцяти роками не видів нїчого як лиш мочаруватий край і пусті побережні скали, нинї все вже забудоване, Дюлют висунуло ся в сам найперший ряд торговельних і промислових міст, а мій сусїд у ваґонї на зелїзници, той густлєр, мав рацию, коли сказав: „З Дюлюта зробить ся ще колись друге Чікаґо", але правда, що не так велике.

Американьский промисл, як то видко з попередних описів Вартеґґа, то одинокий в своїм родї „американьский", бо лиш серед американьских відносин міг розвинути ся; але чи лиш самі американьскі відносини єго розвинули? Сила людского духа, що уміла ті обставини розпізнати, їх в пору ужити і використати, двигнула той промисл до нечуваної величини. На менші розміри могло би подібно стати ся і при менше сприяючих обставинах, коби лиш у людий знайшла ся подібна сила духа як у Американців.

(Дальше буде).

Австро-угорский консулят в Пірею одержав телеґрафічне повідомлене, що оба воєнні кораблї австро-угорскі станутъ там нинї в середу о 6 годинї рано. Француский консулят тамже одержав також повідомлене о приїздї двох воєнних кораблів француских, але день їх приїзду неозначений. Після інформацій, які наспіли з Атин, Порта буде й дальше ставити опір контроли фінансовій в Македонії, а навіть примусовим мірам держав. Серед християньского населеня в Туреччинї настало велике занепокоєне з причини заворушеня, яке викликали серед магометаньских жителїв примусові міри держав.

Новинки.

Львів, дня 22 падолиста 1905.

— Стан засївів. Урядова статистика виказує, що в половинї падолиста стан засївів в Австриї був невдоволяючий. Засївам дуже пошкодила непогідна осїнь. В альпейских краях не стане з весною наші.

— Буджетова комісия галицкого Сойму ухвалила між иншими такі субвенциї на рускі цїли: 1. для рускої лїчницї 1000 К, 2. дяківского товариства 600 К, 3. вакацийних осель 400 К, 4. руского педаґоґічного товариства (на ріжні цїли) 11.300 К, 5. дївочого інститутув Перемишли 2400 К, 6. „Просьвіти" 11.000 К, 7. видавництва о. Джулиньского 800 К, 8. видавництва оо. Василиян 400 К, 9. тов. ім. Шевченка 12.000 К, 10. руского театру (субвенция, конкурс і надзвичайне на ґардеробу) 24.000 К, 11. музичного інститута 2500 К, 13. „Труда" 1000 К і „общества Качковского" 6000 К — разом 74.400 К. До сего виказу не вчислені бурси, Бояни, Соколи, Захоронки, для котрих субвенциї йдуть на рнчалти, ухвалені до роздачі краєвим видїлом.

— Католицке віче у Відни розпочало ся в суботу в Курсалї. Між иншими прибули на віче папский нунций, митрополит ґр. Шептицкий, архіепископи Більчевский і Теодорович, всї галицкі епископи та многі посли до державної ради і сойму. З Русинів бере участь в вічи пос. Барвіньскій. Головою віча вибрано маршалка Передарулянії ґр. Ромберґа, котрий обняв провід нарад. предложив вислати вірнопіддані телеґрами цїсареви Франц-Йосифови і папі римскому та внїс триразовий оклик в їх честь. Той оклик повторено тричи і одноголосно ухвалено вислати ті телеґрами та відсьпівано першу строфку австрийского гимну. Потім віденьский архіепископ, кардинал Ґруша, виголосив промову і відчитав папске відручне письмо з апостольским благословенем для участників віча. Дальше промовляли бурмістр Відня др. Люеґер, маршалок Дол. Австриї о. Шмольк і архіеп. Теодорович, а ґр. Ромберґ в промові говорив про задачі католицких з'їздів.

— Новий почтовий уряд увійде в житє з днем 1 грудня с. р. в місцевости Дубровиця, городецкого повіта з звичайним кругом дїланя і назвою Дубровиця. Округ доручень нового уряду почтового буде становити громада і двірскій обшар Дубровиця, а замісцевий громада Козина.

— Дрібні вісти. В готели Польскім у Львові застрілив ся оногди 20-лїтний Володислав Крупский, кравецкий челядник з Жовкви, провівши перед тим ніч на забаві в товаристві женщини легких обичаїв та втративши богато гроший. При небіщику найдено ще грубу готівку і тому здогадують ся, що причиною самоубийства була нещастна любов. — Видїл львівскої палати адвокатів вписав на засїданю з 18 с. м. на лїсту адвокатів між иншими дра Івана Кмицикевича для Львова і дра Йосифа Партицкого для Станиславова. — В львівскім політехнїцї розписано конкурс на посаду платного доцента вичеркної ґеометриї з реченцем до кінця с. р. До доцентури привязана річна платня 2800 К. — З Ґлезґова в Шкотиї доносять, що в послїдних днях вибух там пожар в однім робітничім домі. В огни погибло 39 осіб, а 23 погеріло рани. — У Львові померла оногди Лявра з Вішів Пляжкова, мати Віцепрезидента краєвої ради шкільної, дра Пляжка, в 86-ім році житя. Похорон відбув ся нинї о годинї 1-ій з полудня. — В Парижи упав передвчера обильний снїг. — Ів. Амборский, лектор француского язика на університетї у Львові і польский писатель, помер у Львові дня 20 с. м. в 67-ім році житя.

— Тягнене льосів гал. Червоного хреста відбуде ся дня 21 грудня с. р. Дохід з тої льотериї призначений на будову нового шпиталя у Львові. Головні виграні, на жаданє в готівці, виносять 15.000, 9.000 і 6.000 корон. Всї 5.000 виграних винесуть 70.000 корон.

— Ще з віча канцелярийних помічників. В доповненю короткого звіту з віча канцелярийних помічників, яке відбуло ся у Львові 12 с. м., просять нас з інтересованої сторони ще зазначити, що на тім з'їздї явили ся громадно всї женщини, заняті при державних урядах у Львові, в числї около 200. В справі забезпеченя будучини, т. є. запевненя емеритури женщинам, які поминено розпорядженем з 19 липня 1902, промовляла п. Квятковска і п. Кмициньскаї, котрі виказали кривду женщин, що сповняють так само і ті самі обовязки, які наложено на мужеский канцелярийний персонал, а прецї лишено їх привілеїв, котрими згадане розпорядженє надїляє мужчин. Тому віче ухвалило резолюцию домагати ся від правительства, щоби розпорядженем з 19 липня 1902 обняло також і женщини.

— Самоубийство судового радника. Черновецка „Буковина" пише: Дия 16 с. м. відобрав собі житє через повішене судовий радник в Чернівцях Людвик Кохановский. Покійний задля свого знаня і справедливого поведеня тїшив ся загальною симпатиєю в сьвітї урядників і між публикою. Самоубийство поповнив у нервовім розстрою, на який терпів вже від довшого часу. Покійний полишив вдову і двоє сиріт.

— Огнї. В громадї Дешави, стрийского повіта — як нам звідтам пишуть — вибух сими днями огонь і знищив чотири селяньскі загороди. Шкода значна і була лиш в части обезпечена.

— Перестріл голови. Лїкар др. Селдович видав книжку, в котрій помістив свої замітки в справі раненя голови япаньскими кулями в недавній війнї. Перестріл на скрізь людской голови кулею, пише автор, був дуже часто несмертний. Зате рани від відломків шрапнелів і ґранатів розривали череп і мозок та убивали на місци. При ранах голови кулею операциї удавали ся. Др. Селдович робив сам 17 операций і пациєнти єго переважно вернули до здоровля. Було кілька случаїв, що куля перейшла в поперек голови через уха і лишила по собі вузку цївку в костях і мозку. Такі ранені утратили слух і утратили власть в руках, впрочім остали між живими. Так само жие жовнїр, котрому куля перешила голову від чола до потилицї. Автор книжки дивує ся, що людский мозок в силї знести таку рану.

— Дирекция товариства „Взаїмна поміч галицких і буковиньских учителїв і учительок" до загалу П. Т. учителїв і учительок: 1) З огляду на те, що розвій товариства зависить лише від великого числа членів і то дїйстних членів, що платять правильно після деклярациї вкладки, просить і взиває дирекция тих, що надіслали провізоричні деклярациї в р. 1904 (в місяцях жовтни і падолистї), о скорше виповнене тепер офіцияльно присланих формулярів, а тих, що зголосили ся давнїйше а не одержали з якоїсь причини статуту і друків, щоби упімнули ся о те як найскорше і відтак звернули відворотно все виповнене як слїд. Ті деклярациї будуть основою до обчислюваня користий, які статут і реґулямін ухвалений збором признає членам в міру лїт належаня до товариства і високости місячної оплати. Добровільне підвищене місячної оплати (понад 1 К) є статутом предвиджене і приносить з собою висше вимірені виплати титулом пенсий, засосмотрень, виплат на похорони, посаги і т. д. Доки не наспіють всї деклярациї, годї буде покінчити всї роботи коло заснованя книг товариства і цїлого дїловодства. Всякі проволоки тут неумістні і прямо шкідливі. 2) Дальше просить дирекция сьвідомих учителїв і учительки о приєднуванє всїх своїх товаришів і товаришок з округів. Дирекция пішле статути і друки на кождий зазив (Львів, ул. Сикстуска ч. 47). 3) В многих округах нема ще приписаного статутом числа 10 членів, щоби заснувати відділ окружний, а сеж велика шкода для орґанїзациї учительства і розвою товариства. Як раз лиш через відділи і видїли окружні зможе і рада надзираюча і дирекция виповнити задачї і обовязки предвиджені статутом, зможе зґуртувати все учительство в цїли несеня взаїмної, як материяльної так моральної помочи. охорони і опіки. Головна справа без відділів окружних безсильна. 4) Просимо тому учителїв і учительки скликати довірочні збори в своїм окрузї (кождий участник повинен мати запрошенє); на тих зборах треба пояснити статут і інтенциї товариства, просимо взагалї при всїх нагодах гуртувати учительство по округах і присилати нам спис зголосивших ся, а ми сейчас пішлемо статут, друки і чеки. — *Від Дирекциї.*

Телеґрами.

Відень 22 падолиста. Постійну комісию промислову скликано на понедїлок дня 27 сего місяця.

Інсбрук 22 падолиста. Сойм відрочено. В хвили коли маршалок закривав засїданє, відозвали ся на ґалериї оклики в користь загального права виборчого.

Кіль 22 падолиста. Кн. Генрик пруский має поїхати до Християнії на інсталяцию нового короля.

Канея 22 падолиста. Повстанцї видали оружие і муницию.

Льондон 22 падолиста. До „Daily Telegr." доносять з Токіо, що правительство займає ся реорґанїзациєю фльоти і армії. Утворена буде ескадра кружляків для полудневих вод, котра буде постійно в Сінґапоре.

Рим 22 падолиста. До Osservatore Romano доносять з Токіо, що мікадо надав папскому делеґатови О'Коннельови ордер „сьв. скарбу", а обом єго секретарям ордер „всходячого сонця".

Петербург 22 падолиста. Вчера вийшли часописи знову. „Русь" і „Слово" протестують против диктатури проводирів руху робітничого і доказують, що страйкови не веде ся, бо не знайшов відгомону на провінциї. З провінциї надходять також протести против тероризму „Союза союзів".

Петербург 22 падолиста. Видане вчера ч. 7 революцийного орґану ради робітничої, як показало ся, було друковане в друкарни „Нов. Врем." Складачі впали до тої друкарнї дня 19 с. м. і придержали там редакторів, висланих до розслїдженя, що стало ся в друкарни. По видрукованю 30.000 примірників тотї складачі винесли ся.

Константинополь 22 падолиста. До вчера полудня Порта не зробила нїякого рішучого кроку. Сподївають ся, що справа рішить ся тепер на радї мінїстрів.

— Цїна збіжа у Львові д. 21 падолиста: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·— до 8·20; жито 6·10 до 6·30; овес 6·20 до 6·40; ячмінь пашний 5·90 до 6·20; ячмінь броварний 6·40 до 6·75; ріпак 11·50 до 11·75; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 8·50 до 9·50; вика —·— до —·—; бобик 6·30 до 6·50; гречка —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 50·— до 65·—; конюшина біла 55·— до 70·—; конюшина шведска 60·— до 75·—; тимотка 24·— до 28·—.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).